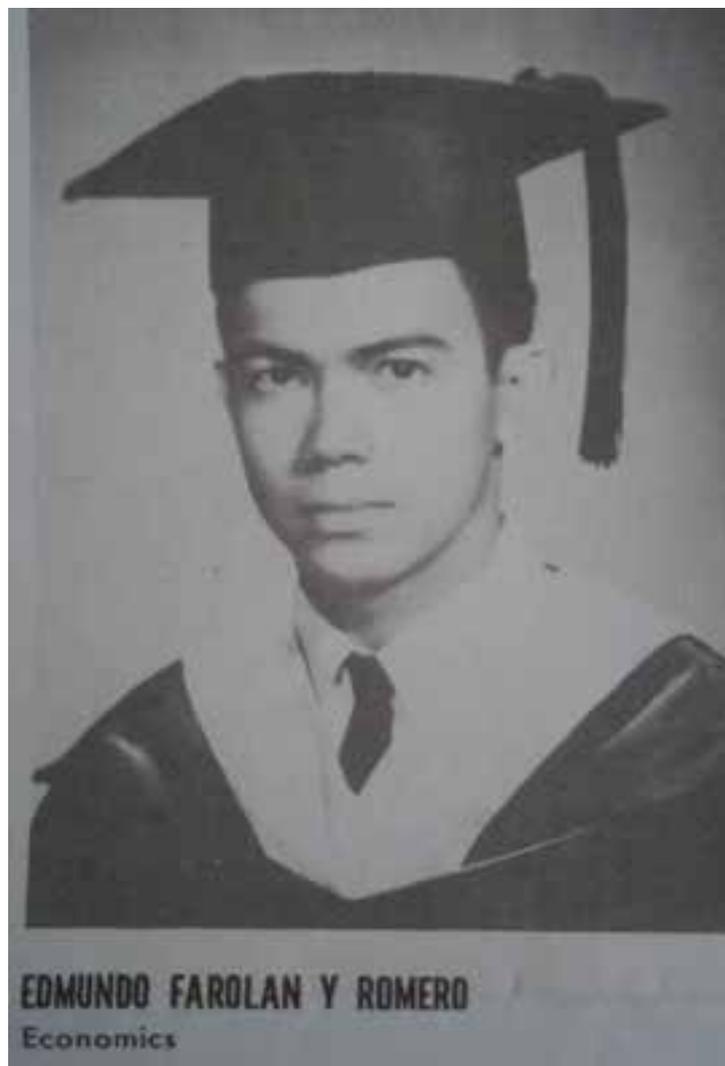

ICONOGRAFÍA FAROLIANA

VIDA

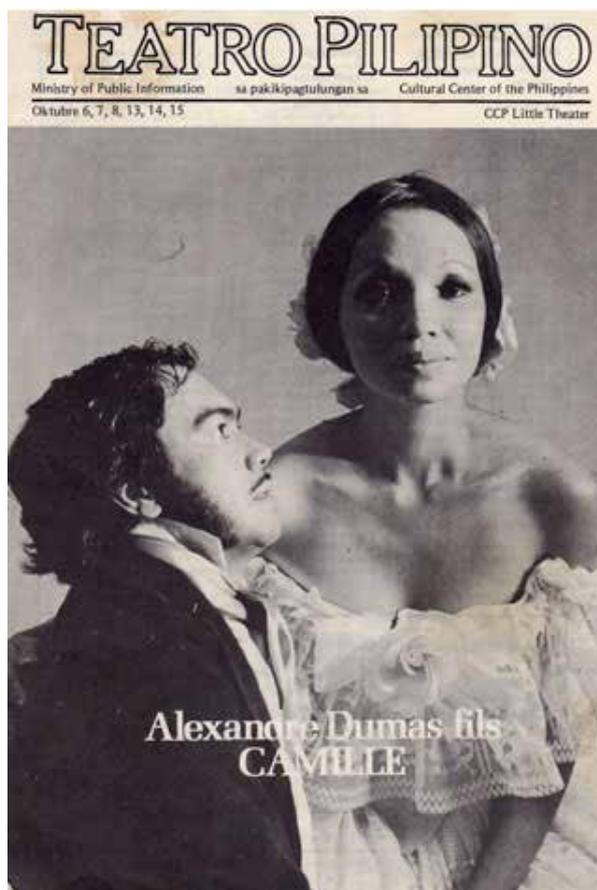
Graduado en la Universidad Ateneo de Manila (1964)

Estudiante en Madrid (1966)

Entrega del «Premio Guadalupe de Poesía» por la colección *Lluvias Filipinas*,
Colegio Mayor de Guadalupe, Madrid (1967)

Como Armand Duval en la obra Camille, Manila
(1977)

Edmundo con su tía Adela Romero en el emblemático caserón
de la calle Abanao de Baguio
(1980)

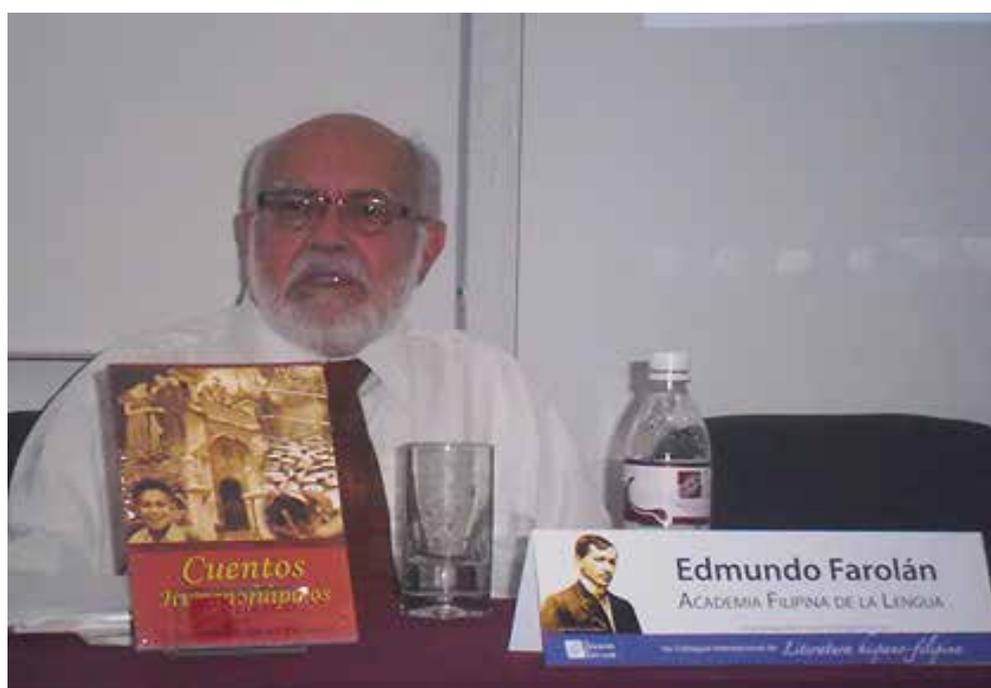
Don Edmundo Farolán con
Doña Gloria Zóbel de Ayala de Padilla
Entrega del Premio Zóbel (1981)

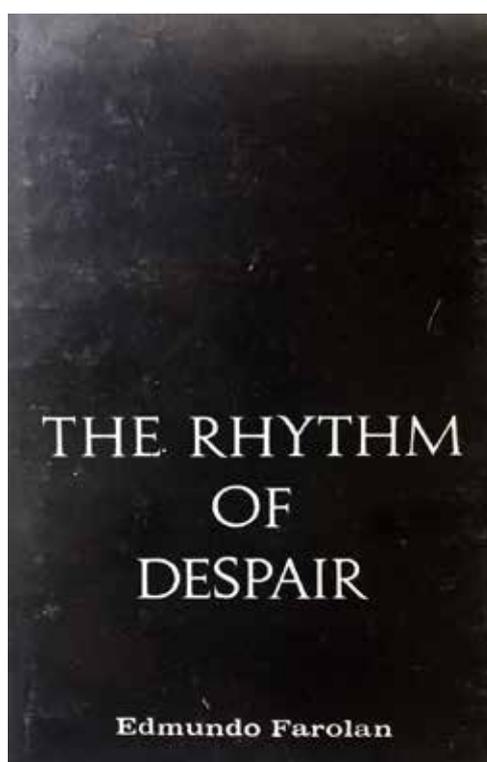
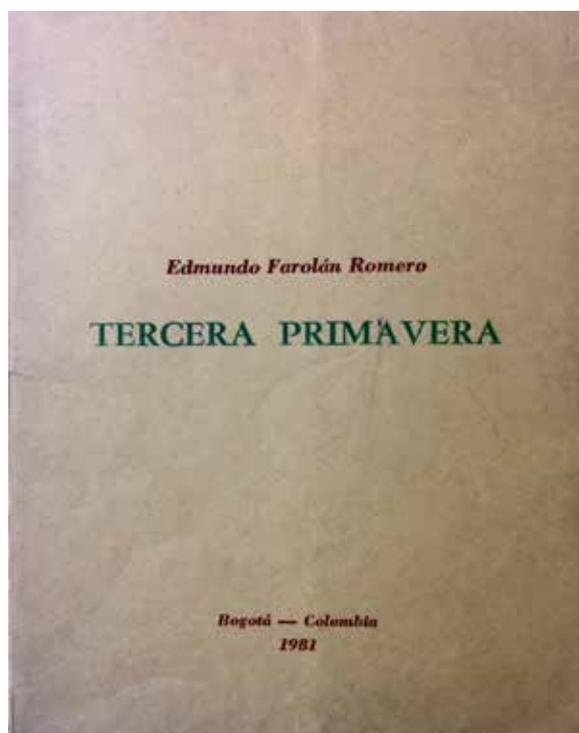
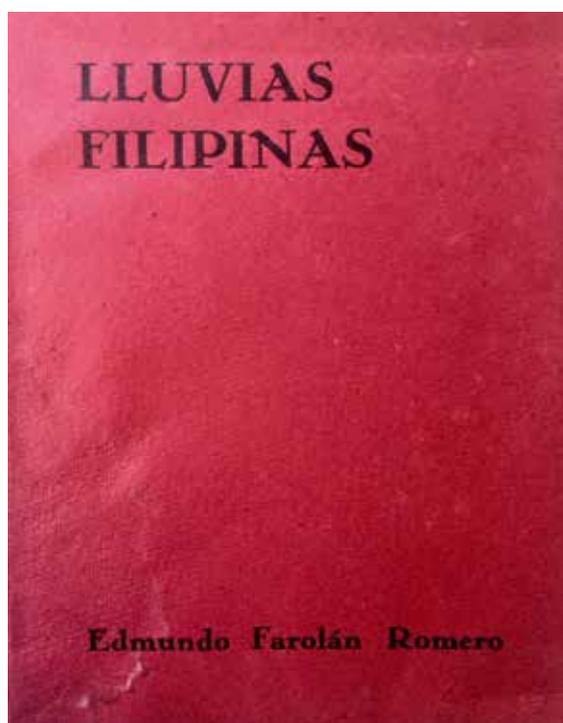
Edmundo y García Castellón en Nueva Orleans
(2012)

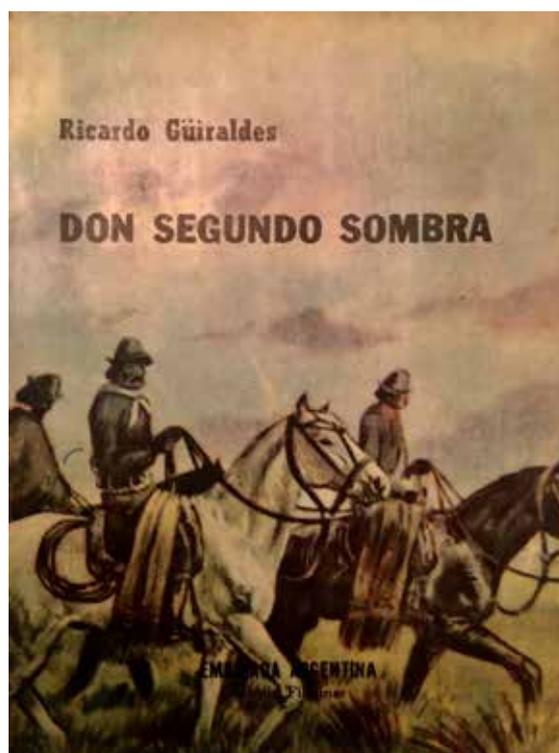

Edmundo en el *1er. Coloquio internacional de Literatura hispano-filipina*, Colegio de San Luis, San Luis Potosí, México, 29 de octubre de 2015.

OBRA

I

SA labas ng bayan, mga sampung bloke mula sa liwasan, may isang luma at mala-arkong tulay na patungo sa kabilang pampang ng ilog at nag-uugnay sa mga bahay at halamanan sa tahimik na kapatagan.

Sa araw na iyon, tulad ng ibang araw, ay sumilong ako sa lilim ng isang bato at nanghuli ng ilang hito na naipagpapalit ko sa kendi, sigarilyo o salapi sa La Blanqueada. Ngunit matamlay ang pakiramdam ko. Kulimlim ang aking mukha. Ayaw kong makihalubilo sa aking barkada, na dati-rati'y malimit kong kasama sa paglilimayon at sa paglalangoy dahil sa wala akong ganang ngumiti kahit kaninuman ni makitawa sa mga laos nilang biro. Ang pangingisda man ay tila nakakainip na para sa akin; at ang palutang ng aking bingwit ay sumama sa agos ng tubig, at sa bandang hull'y tumigil sa pampang.

Nag-isip ako. Pinag-isipan ko ang aking labing-apat na taon bilang isang ulila o "guacho" - - ang tawag ng lahat sa akin. Ipinikit ko nang bahagya ang aking mga mata upang hindi ko makita ang mga bagay na hindi ko nais matanaw. Isinalarawang diwa ko ang apatnapung bloke ng bayan, ang mabababa at pantay-pantay na mga bahay, ang mga magkakatulad na kalsada na pawang paralelo o perpendikular. Nasa isa sa mga blokeng ito ang bahay ng aking mga tiyahin na hindi naman masasabing marangya o dukha. Ito ang aking bilangguan. Ang aking mga tiyahin? Ang aking tagapag-alagang si Don Fabio Caceres? Sandaang ulit na sumagi sa isipan ko ang mga nakababalisang katanungang yaon. Sa ikasandaang beses ng paggunita ko sa aking maikling buhay bilang

